

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 16/4237-6

REGIONREFORM

Saksbehandler: Rådmann	Arkiv: 026
Saknr.: Utvalg	Møtedato
90/16 Kommunestyret	29.11.2016
143/16 Formannskapet	16.11.2016

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Rådmann	Arkiv: 026
Arkivsaknr.: 16/4237-1	

REGIONREFORMEN - UTTALELSE FRA HEMNE KOMMUNE

Ferdigbehandles i:

- Kommunestyret

Saksdokumenter:

- Referat fra regionsrådsmøte i Orkdalsregionen, 09.09.16.
- Kommunereformen – oppdragsbrev til Fylkesmannen, brev fra KMD, datert 24.06.14.
- Regionmelding – presentasjon, KMD v/Sanner
- Melding ST.22 – Nye folkevalgte regioner – roller, struktur og oppgaver

Saksopplysninger:

Stortinget har vedtatt å beholde tre folkevalgte nivåer. Det legges opp til at det skal være ca. 10 regioner. Prosessen går parallelt med kommunereformen med vedtak om sammenslåing innen 1. desember 2016 og proposisjoner om henholdsvis nye oppgaver og roller og forslag til ny regionstruktur våren 2017. Nye regioner og kommuner trer i kraft fra 1.1 2020.

Sør- og Nord-Trøndelag har allerede fattet vedtak om sammenslåing. Sammenslåingen er sanksjonert av stortinget, og trer i kraft fra 1.1. 2018.

For øvrig i landet går prosessene. Hemne kommune ligger som kjent nært grensen til Møre og Romsdal. Prosessen der er noe motsetningsfylt ved at deler av Møre og Romsdal diskuterer å slutte seg til Trøndelag.

I intensjonsavtalen inngått med Halså og Snillfjord, står det at den nye kommunen skal ha tilhørighet i region Midt-Norge med Trøndelag.

Regionrådet i Orkdalsregionen har fattet vedtak (vedlegg) om at nordmørskommuner som ønsker tilslutning nordover mot Trøndelag, er velkomne.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sier følgende i sin tilråding om nye kommuner: «Fylkes/regiontilhørighet vil en ny kommune måtte velge selv». For øvrig gis det tilslutning til de vedtak som er fattet av kommunene på bakgrunn av kriteriene for kommunesammenslåing.

Fylkesmannen i Møre- og Romsdal «bryter opp» enigheten som er på tvers av fylkesgrensen ved å si at bl.a. sammenslåing av Hemne og Halså bare delvis er i tråd med hovedmålene i kommunereformen. En sammenslåing mellom Halså og Aure blir derimot foreslått.

Rindal har fått aksept om å gå til Trøndelag mens Hornindal er ønsket velkommen inn til Møre og Romsdal.

I oppdragsbrevet til fylkesmennene fra Kommunal og Moderniseringsdepartementet står følgende:

«Fylkesmannen må også legge til rette for prosesser på tvers av fylkesgrenser der det er ønske om det. Det er derfor viktig at Fylkesmennene etablerer kontakt og samarbeider med nabofylkene».

Vurdering:

Det er vanskelig å behandle denne saken uten å ta opp det som skjedde ved fylkesmennenes tilråding til ny kommunestruktur. Det synes som at fylkesmannen i Møre og Romsdal har vært mer opptatt av å bevare eget fylke enn å følge opp vedtaket om frivillighet og ønskede prosesser fra Stortingets side når det gjelder Hemne / Halså (og Aure). Det synes som om det er et problem å ligge nær fylkesgrensa. Dette oppfattes som å være i strid med oppdragsbrevet og intensjonene med kommunereformen. Det vises også til uttalelser Kommunal- og Moderniseringsminister Jan Tore Sanners uttalelser på konferanser om spørsmålet om fylkesgrenser og kommunereform. Han har – ved flere anledninger – mer eller mindre ordrett gjengitt, sagt at fylkesgrensa ikke skal ha noen betydning – at den kun er et strek på et kart.

Kommunene er invitert inn i komplekse og svært arbeidskrevende prosesser ut fra et sett av premisser. Hemne, Halså, Snillfjord og i sin tid, Aure, gikk inn i disse prosessene ut fra premissene som var lagt. Da blir det et stort problem at premissene forsøkes endret underveis.

Det framstår også underlig at fylkesmennene i Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal avgir avvikende tilrådinger – til tross for at de har hatt dialog hele vegen. Grunnlaget for en livskraftig distriktskommune mellom byene i vår region, på tvers av fylkesgrensene, er absolutt til stede. Den nye kommunen får god score i Orkide- utredningen og når målet om 9-10.000 innbyggere som belønnes med ekstra tilskudd.

Konklusjonen er dessverre at fylkesmannen i Møre og Romsdal synes å ha lagt hindringer i vegen for en god og fornuftig løsning på tvers av gamle fylkesgrenser. Når embetet først foreslår tvang, ville det ut fra foreliggende faktagrunnlag være mer naturlig å se på tvers av fylkesgrensen mellom Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal for vår region.

Begge fylkesmennene har foreslått en sammenslåingsprosess i to trinn.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag med Halsa, Hemne og Snillfjord i trinn 1 med Aure i trinn 2. dette ut i fra at «3- kommunealternativet» er i svakeste laget, men supplert med Aure på et senere tidspunkt når de eventuelt er modne for det. «4- kommunealternativet» vil være godt i tråd med intensjonene og kriteriene for en god kommunestruktur.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har brutt opp dette alternativet langs fylkesgrensen med å utelate Hemne totalt og foreslå Aure og Halsa i trinn 1 med Kristiansund i trinn 2.

Det er vanskelig å forstå logikken da Halsa- Aure – alternativet vil være et svakere alternativ enn Hemne og Halsa.

Når det gjelder trinn to, synes det ikke å ha vært tatt utgangspunkt i Orkide- utredningen som viser en svært god score på alternativet Hemne, Halsa, Snillfjord og Aure.

Norge utenfor byene er grisgrendt. Det er en nasjonal utfordring at byene vokser på bekostning av distriktene. Da må det etter Hemne kommunes syn være et poeng å se etter kommuner mellom byene som kan utgjøre en forskjell og framstå som livskraftige distriktskommuner. Det blir problematisk at fylkesgrensene skal framstå som hinder for gode løsninger.

Rådmannens tilråding:

1. Hemne kommune gir sin tilslutning til vedlagte uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen.
2. Hemne kommune står fast ved at intensjonsavtalen inngått mellom Hemne, Halsa og Snillfjord legges til grunn når det gjelder regiontilhørighet. Den nye kommunen skal ut fra det tilhøre region Midt- Norge – det nye Trøndelag. Aure ønskes velkommen inn på et senere tidspunkt i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur.
3. Hemne kommune er uenig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin vurdering av kommunestruktur og fylkestilhørighet da denne i for stor grad synes å bygge på ønsket om å bevare Møre og Romsdal som eget fylke. Etter kommunens syn er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til reformens intensjoner med å bygge på frivillighet, at vårt alternativ er en helhetlig løsning med 4 kommuner på tvers av fylkesgrensen (Hemne, Halsa, Snillfjord og Aure), oppdragsbrevet og de premisser som var lagt til grunn når kommunene ble invitert inn i reformen.

Behandling/tilråding fra Formannskapet den 16.11.2016 sak 143/16

Behandling:

Enstemmig tilrådd.

Vedtak:

1. Hemne kommune gir sin tilslutning til vedlagte uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen.
2. Hemne kommune står fast ved at intensjonsavtalen inngått mellom Hemne, Halsa og Snillfjord legges til grunn når det gjelder regiontilhørighet. Den nye kommunen skal ut

fra det tilhøre region Midt- Norge – det nye Trøndelag. Aure ønskes velkommen inn på et senere tidspunkt i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur.

3. Hemne kommune er uenig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin vurdering av kommunestruktur og fylkestilhørighet da denne i for stor grad synes å bygge på ønsket om å bevare Møre og Romsdal som eget fylke. Etter kommunens syn er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til reformens intensjoner med å bygge på frivillighet, at vårt alternativ er en helhetlig løsning med 4 kommuner på tvers av fylkesgrensen (Hemne, Halså, Snillfjord og Aure), oppdragsbrevet og de premisser som var lagt til grunn når kommunene ble invitert inn i reformen.

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 16.11.2016
Sak: 143/16

Resultat: Enstemmig tilrådd

Arkivsak: 16/4237-3 026
Tittel: SAKSPROTOKOLL: REGIONREFORMEN - UTTALELSE FRA HEMNE KOMMUNE

Behandling:
Enstemmig tilrådd.

Vedtak:

1. Hemne kommune gir sin tilslutning til vedlagte uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen.
2. Hemne kommune står fast ved at intensjonsavtalen inngått mellom Hemne, Halså og Snillfjord legges til grunn når det gjelder regiontilhørighet. Den nye kommunen skal ut fra det tilhøre region Midt- Norge – det nye Trøndelag. Aure ønskes velkommen inn på et senere tidspunkt i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur.
3. Hemne kommune er uenig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin vurdering av kommunestruktur og fylkestilhørighet da denne i for stor grad synes å bygge på ønsket om å bevare Møre og Romsdal som eget fylke. Etter kommunens syn er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til reformens intensjoner med å bygge på frivillighet, at vårt alternativ er en helhetlig løsning med 4 kommuner på tvers av fylkesgrensen (Hemne, Halså, Snillfjord og Aure), oppdragsbrevet og de premisser som var lagt til grunn når kommunene ble invitert inn i reformen.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 29.11.2016
Sak: 90/16

Resultat: Enstemmig vedtatt

Arkivsak: 16/4237-4 026
Tittel: SAKSPROTOKOLL - REGIONREFORMEN - UTTALELSE FRA HEMNE KOMMUNE

Behandling:

Ståle Vaag fremmet følgende endring i punkt 2:

Setningen «Aure ønskes velkommen inn på et senere tidspunkt i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur». tas ut, og erstattes med «Aure ønskes velkommen inn, i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur».

Formannskapet tilråding med endringsforslag fra Ståle Vaag enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Hemne kommune gir sin tilslutning til vedlagte uttalelse fra Regionrådet i Orkdalsregionen.
2. Hemne kommune står fast ved at intensjonsavtalen inngått mellom Hemne, Halså og Snillfjord legges til grunn når det gjelder regiontilhørighet. Den nye kommunen skal ut fra det tilhøre region Midt- Norge – det nye Trøndelag. Aure ønskes velkommen inn, i tråd med uttalelsen fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag sin tilråding til ny kommunestruktur
3. Hemne kommune er uenig med Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin vurdering av kommunestruktur og fylkestilhørighet da denne i for stor grad synes å bygge på ønsket om å bevare Møre og Romsdal som eget fylke. Etter kommunens syn er det ikke tatt tilstrekkelig hensyn til reformens intensjoner med å bygge på frivillighet.

Vårt alternativ er en helhetlig løsning med 4 kommuner på tvers av fylkesgrensen (Hemne, Halså, Snillfjord og Aure), oppdragsbrevet og de premisser som var lagt til grunn når kommunene ble invitert inn i reformen.